

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 16.05.1975, sp. zn. 4 Tz 20/75, ECLI:CZ:NS:1975:4.TZ.20.1975.1

Číslo: 28/1976

Právní věta: Podle § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu může soud uložit ochranný dohled - při splnění dalších tam uvedených podmínek - jen pachateli, u kterého nelze očekávat, že bez ochranného dohledu povede po výkonu trestu odnětí svobody řádný život pracujícího člověka.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 16.05.1975

Spisová značka: 4 Tz 20/75

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ochranný dohled

Předpisy: 44/1973 Sb. § 1 odst. 1
§ 4 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 28/1976 sb. rozh.

Podle § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb., o ochranném dohledu může soud uložit ochranný dohled - při splnění dalších tam uvedených podmínek - jen pachateli, u kterého nelze očekávat, že bez ochranného dohledu povede po výkonu trestu odnětí svobody řádný život pracujícího člověka.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 16. 5. 1975 sp. zn. [4 Tz 20/75](#).)

K stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ČSR ve prospěch odsouzené M. K. proti rozsudku Okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 12. 1974 sp. zn. 3 T 475/74 Nejvyšší soud ČSR zrušil v tomto rozsudku výrok o ochranném dohledu.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem okresního soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 12. 1974 sp. zn. 3 T 475/74 byla obviněná M. K. uznána vinnou trestným činem příživnictví podle § 203 tr. zák., jehož se dopustila tak, že v době od 31. 1. 1973 až do 30. 10. 1974 s výjimkou doby od 2. 4. 1973 do 25. 4. 1973, ačkoliv byla zdráva a práce schopná, nikde nepracovala a nechala se živit svou matkou V. K. a babičkou T. K. Za to byla odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců,

pro jehož výkon byla zařazena do první nápravně výchovné skupiny. Podle § 4 odst. 2 a § 3 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. jí byl uložen ochranný dohled na dobu tří let v rozsahu uvedeném v § 2 odst. 1 tohoto zákona. rozsudek nabyl právní moci dne 4. 2. 1975.

Proti tomuto rozsudku podal ministr spravedlnosti ČSR ve prospěch obviněné stížnost pro porušení zákona a navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil, že napadeným rozsudkem, pokud jím byl obviněné uložen ochranný dohled, byl porušen zákon v ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb., a aby tento výrok o ochranném dohledu zrušil. S poukazem na ustanovení § 4 odst. 2 cit. zák. uvedl, že v daném případě jde o obviněnou, u níž lze očekávat, že účelu trestu se dosáhne výkonem nepodmíněného trestu a že nebylo proto na místě ukládat ochranný dohled. Dodal, že jde o obviněnou, která je poprvé trestána, trestné činnosti se dopustila převážně dříve dříve než dovršila 18. rok svého věku. Nejde tedy o obviněnou, u níž by bylo prokázáno takové narušení, které by odůvodňovalo uložení ochranného dohledu.

Nejvyšší soud ČSR podle ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, které mu předcházelo, a k ochrannému dohledu uvedl:

Skutková zjištění okresního soudu, že obviněná, která po ukončení základního školního vzdělání pracovala jako dělnice, od 31. 1. 1973 do 30. 10. 1974 s výjimkou doby od 2. 4. 1973 do 25. 4. 1973 nikde nepracovala a nechala se živit svou matkou a babičkou, přestože byla zdravá a práce schopná, odpovídají výsledkům provedeného dokazování. Tento skutkový stav také správně posoudil po stránce právní, když v něm shledal znaky trestného činu příživnictví podle § 203 tr. zák. K pochybení nedošlo ani ve výroku o trestu odnětí svobody a o způsobu jeho výkonu.

Zákon byl porušen ve výroku o ochranném dohledu uloženém obviněné podle § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb. Podle tohoto zákonného ustanovení může soud uložit ochranný dohled pachateli, kterého odsuzuje za úmyslný trestný čin nebo úmyslný přečin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nelze-li vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu způsobu života, k prostředí, ve kterém žije a k povaze spáchané trestné činnosti očekávat, že bez ochranného dohledu povede řádný život pracujícího člověka. Toto ustanovení je třeba vykládat ve spojení s ustanovením § 1 odst. 1 téhož zákona vyjadřujícím účel ochranného dohledu a v němž je uvedeno, že účelem ochranného dohledu je přispět k dalšímu posílení ochrany společnosti před protispoločenskou činností osob zvláště narušených, jakož i k dovršení nápravy odsouzeného. Ochranný dohled tedy přichází v úvahu především u recidivistů a dále u osob poprvé odsouzených k nepodmíněným trestům odnětí svobody, u nichž asociální charakter a morální narušení je takového rázu, že bez uložení tohoto ochranného opatření není možno dosáhnout jejich resocializace. To znamená, že musí jít o takového pachatele, který by bez takového opatření nebyl schopen po výkonu trestu odnětí svobody sám se znovu včlenit do pracovního procesu a vůbec do společenského života.

O takový případ v posuzované věci nejde. Obviněná nebyla dosud trestána a trestné činnosti se dopustila dne 17. 8. 1974. Ani z jiných okolností nelze učinit závěr, že jde o obviněnou, která je tak narušena, že by výkon trestu k její trvalé nápravě zcela nestačil a že by jeho výkonem se nedosáhlo její převýchovy. Naopak je odůvodněn předpoklad, že vzhledem k shora uvedeným okolnostem postačí k nápravě obviněné výchovné působení během výkonu trestu, tj. souhrnné působení stanoveného pořádku, kázně a pracovní výchovy včetně kulturně výchovného vlivu, a že tedy lze předpokládat, že u ní bude splněn účel trestu a že po propuštění z výkonu trestu sama se zařadí do pracovního procesu a bude se řádně chovat. Není proto odůvodněn závěr, že k dovršení nápravy obviněné je nutno uložit ochranný dohled. Jestliže tedy okresní soud v projednávané trestní věci ochranný dohled uložil, přičemž navíc ani neodůvodnil, proč toto ochranné opatření ukládá, porušil zákon v ustanovení § 4 odst. 2 zák. č. 44/1973 Sb.